

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

Η θέση των ΣΥΝΕΚ για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

1. Η σημασία της επιμόρφωσης

Οι εκπαιδευτικοί ασκούν ένα σύνθετο επάγγελμα που απαιτεί υψηλού επιπέδου γνώσεις και προσόντα και προϋποθέτει τη συνεχή τους εξέλιξη και ενημέρωση. Η επιμόρφωσή τους λοιπόν ήταν και παραμένει μια βασική αναγκαιότητα για τους εξής λόγους:

- Η επιμόρφωση διαδραματίζει στρατηγικό ρόλο σε κάθε προσπάθεια για την αναβάθμιση της εκπαίδευσης και στην ποιοτική ανανέωση των παιδαγωγικών πρακτικών.
- Η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης εξαρτάται άμεσα και από την κατάλληλη εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- Οι εξελίξεις και η ανανέωση των γνώσεων σε όλους τους τομείς της γνώσης, της επιστήμης και της τεχνολογίας, ακολουθούν επιταχυνόμενο ρυθμό.
- Στους τομείς της παιδαγωγικής και της ψυχολογίας πραγματοποιούνται διαρκώς νέες έρευνες, δοκιμάζονται νέοι τρόποι διδασκαλίας και εμπλουτίζεται διαρκώς η σύγχρονη εκπαιδευτική τεχνολογία.
- Με τη ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και με την κυριαρχία της κινούμενης εικόνας στους τομείς ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, μεταβάλλονται αντίστοιχα και οι ανάγκες που καλείται το σχολείο να καλύψει.
- Ο «οπτικοακουστικός εγγραμματισμός» των μαθητών είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίος. Η σημερινή νεολαία δέχεται έναν καταγισμό από ερεθίσματα και πληροφορίες κι αποτελεί ένα απαιτητικό ακροατήριο που γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο να «κερδηθεί» από τον διδάσκοντα μέσα στην τάξη.
- Η απουσία σοβαρής Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σε ζητήματα διδακτικής και παιδαγωγικής, και η ελλειμματική επιμόρφωση, δημιουργούν σοβαρά εμπόδια στην ουσιαστική και ολοκληρωμένη εκπαιδευτική – μορφωτική παρέμβαση πολλών συναδέλφων.
- Ειδικότερα για τους καθηγητές/-τριες της ΤΕΕ η επιμόρφωση είναι επιβεβλημένη και για ειδικότερους λόγους, που έχουν σχέση με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις (ραγδαίες εξελίξεις σε ποικίλους τομείς της τεχνολογίας, εργαστηριακά μαθήματα, κ.α.), αλλά και τα προβλήματα αυτού του χώρου (σοβαρές ελλείψεις στα προγράμματα σπουδών, απουσία διδακτικών βιβλίων, κ.α.).
- Η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού μεταβάλλεται σε συνάρτηση με τη μετατροπή της Ελλάδας από χώρα αποστολής σε χώρα υποδοχής μεταναστών, επιφέροντας σοβαρές αλλαγές στο εκπαιδευτικό έργο, πράγμα που καθιστά επιβεβλημένη τη σχετική επιμόρφωση.
- Οι τραγικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης που μαστίζει τα τελευταία 6 χρόνια τη χώρα μας, έχει σημαδέψει τις ζωές τόσο των μαθητών όσο και των διδασκόντων, οι οποίοι χρειάζονται τη στήριξη ειδικής επιμόρφωσης για να μπορούν να αντιμετωπίζουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις αντανakλώμενες κοινωνικές και ψυχολογικές συνέπειες της κρίσης στο σχολείο και στις εργασιακές τους σχέσεις.
- Η εντατικοποίηση και ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, που αντιπαλεύει το εκπ/κό κίνημα (αυξημένο ωράριο, γραφειοκρατικές υποχρεώσεις, παντελής απουσία βοηθητικού προσωπικού, απαξίωση του εκπαιδευτικού και της δημόσιας εκπαίδευσης, κατακερματισμός του διδακτικού έργου σε πολλά και διαφορετικού τύπου σχολεία, κ.α.), επιτείνουν την εργασιακή κόπωση (burn out) των εκπαιδευτικών, και δημιουργούν την αναγκαιότητα, να υπάρχει η θεωρητική και πρακτική επιμορφωτική θωράκισή τους, ως ουσιαστικό στήριγμα για την ανάπτυξη του ρόλου τους.

2. Η μέχρι τώρα κατάσταση – Παρατηρήσεις και σκέψεις

Η αρχική εκπαίδευση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πρέπει να απαντούν στις παραπάνω ανάγκες και ταυτόχρονα να καλύπτουν και τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις νέες ανάγκες της εκπαίδευσης και της κοινωνίας. Είναι φανερό ότι η όποια επιμόρφωση πρέπει να γίνεται με τρόπο ουσιαστικό. Η εργασιακή ανασφάλεια που εισέβαλε σταδιακά στα σχολεία και κορυφώθηκε με τις διαθεσιμότητες και την απόπειρα απόλυσης μεγάλου αριθμού συναδέλφων μας καθώς και με την τιμωρητική αξιολόγηση – χειραγώγηση που επιχειρήθηκε να επιβληθεί, απομάκρυνε την επιμόρφωση από τους πραγματικούς σκοπούς της και τη μετέτρεψε σε έναν εξοντωτικό αγώνα δρόμου συμμετοχής σε επιμορφωτικά σεμινάρια χρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις, με κύριο στόχο τη συλλογή μορίων.

Ουσιαστικά, η πρακτική που επικράτησε τα τελευταία χρόνια ήταν η «ευέλικτη» περιοδική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στον ελεύθερο χρόνο τους και με προαιρετική συμμετοχή, συχνά και με την καταβολή διδάκτρων, που οδήγησε σε μια επιμόρφωση «για λίγους», χωρίς να καλύπτονται βασικές επιμορφωτικές ανάγκες του συνόλου των εκπαιδευτικών.

Σε πολλές περιπτώσεις, η επιλογή ανάμεσα στους/τις υποψηφίους/ες γινόταν με διαβλητά κριτήρια, προκειμένου να ευνοηθεί η επαγγελματική ανέλιξη συγκεκριμένων εκπαιδευτικών, πέρα από κάθε έννοια αξιοκρατίας και δικαίου, ή ακόμα και τυχαία με διαδικασίες κλήρωσης ή σειράς προτεραιότητας των αιτήσεων, δημιουργώντας έτσι εκπαιδευτικούς πολλών ταχυτήτων. Η δημιουργία ενός γενικευμένου προγράμματος περιοδικής επιμόρφωσης ετήσιας διάρκειας και πάντως τουλάχιστον μία φορά στη διάρκεια του εργασιακού τους βίου, με ταυτόχρονη απαλλαγή από τα διδακτικά τους καθήκοντα, που να αφορά το σύνολο των εκπαιδευτικών, να σχεδιάζεται με τη συμμετοχή και των ίδιων, και να καλύπτει τις βασικές επιμορφωτικές ανάγκες τους, είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική λειτουργία του δημόσιου σχολείου και τη σημαντική βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Μεγάλη σημασία επίσης έχει η παρουσία των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στον τομέα της παροχής επιμορφωτικών προγραμμάτων μέσης και μεγάλης διάρκειας.

Ένα ολοκληρωμένο σύστημα επιμόρφωσης πρέπει να περιλαμβάνει και την ανάπτυξη, μικρότερης διάρκειας, επιμορφωτικών προγραμμάτων που θα αφορούν στην αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας, στην ενίσχυση παιδιών με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες, στην ένταξη ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στη διαπολιτισμική και αντιρατσιστική εκπαίδευση, στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, την Αγωγή Υγείας κ.λπ.

3. Διεκδικούμε:

- ✓ Ουσιαστική αρχική (πανεπιστημιακή) εκπαίδευση των εκπαιδευτικών με έμφαση την πρακτική τους άσκηση, καθώς πάνω σε αυτή θα στηριχτεί η οποιαδήποτε μετέπειτα επιμόρφωσή τους.
- ✓ Ταχύρρυθμη εισαγωγική επιμόρφωση.
- ✓ Επιμορφωτική υποστήριξη και συστηματική καθοδήγηση των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών, που θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μια ομαλή και επιτυχημένη επαγγελματική εξέλιξη.
- ✓ Περιοδική επιμόρφωση ετήσιας διάρκειας για όλους τους εκπαιδευτικούς, τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου, με ταυτόχρονη απαλλαγή από τα διδακτικά τους καθήκοντα ώστε να μπορούν να αφοσιωθούν απερίσπαστοι στην επιμόρφωσή τους.
- ✓ Καθιέρωση βραχύχρονων προγραμμάτων επιμόρφωσης ποικίλων μορφών, με ή χωρίς απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα.
- ✓ Δυνατότητα για μεταπτυχιακές σπουδές, διαμόρφωση ενός λειτουργικού και σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για τις εκπαιδευτικές άδειες, και θέσπιση συστήματος υποτροφιών για μεταπτυχιακά στα οποία απαιτείται η καταβολή διδάκτρων.

Απρίλης 2016

Η Γραμματεία των ΣΥΝΕΚ/META